

PROYAK

HOE THEATER DE MAAGD STUDENTEN
LEERT WAT ECHTE OPENHEID IS

*Van open
challenge naar
open bedrijf*

Het is even voor tieners als ik Theater De Maagd binnenloop in Bergen op Zoom. De deuren staan open, er wordt gelachen, en achter de coulissen bewegen technici en studenten zich in een vanzelfsprekende samenwerking. Wat me direct opvalt, is de sfeer: warm, gastvrij, oprecht geïnteresseerd. Geen formeel ontvangst, maar een uitnodiging om mee te doen.

Hier, midden in de praktijk, leren studenten niet uit een boek, maar door te ervaren. Want leren in een echte werkomgeving gaat over meer dan techniek of theorie. Het gaat over ontdekken wie je bent, waar je energie van krijgt en in welke omgeving je tot bloei komt. Theater De Maagd laat zien hoe dat werkt.

Cees Snellink, Head of Technical Department bij Theater De Maagd en poppodium Gebouw T, stafdocent Podium en Evenemententechniek bij Curio en projectleider van een hybride leeromgeving binnen een RIF project in Bergen op Zoom, ontvangt me met dezelfde openheid. Hij ziet dagelijks hoe onderwijs en praktijk elkaar versterken. En hij draait het bekende concept van de open challenge om: leren lukt pas echt als bedrijven zelf open durven te zijn.

Student Ikkei Odaira begon bij Cees met zeven klasgenoten aan zo'n challenge. Acht nieuwsgierige studenten, één echte plek, geen voorgekauwde opdrachten. Eén bleef over en vond een leerervaring die verder ging dan school ooit had kunnen bieden.

Een theater vol leven

Wanneer we de zaal betreden, verandert de sfeer van rustig naar ritmisch. Overal is beweging: kabels, licht, geluid, decors die omhoog en omlaag bewegen. De openheid die ik eerder voelde, vertaalt zich hier in samenwerking. Iedereen weet wat de ander nodig heeft.

“Hier gaat het om samenwerken, vakmanschap en improviseren,” zegt Cees Snellink terwijl hij over het podium kijkt. “We werken met deadlines die niet te verschuiven zijn. Om acht uur moet het doek open. Dat is de beste leer-situatie die je kunt bedenken.”

Cees ontvangt sinds twee jaar mbo studenten van de opleiding Smart Technology. Dat doet hij niet om capaciteitstekorten op te vangen, maar om een echte leerrelatie te creëren tussen student en praktijk. Daarbij ontdekte hij iets opvallends: openheid is geen vanzelfsprekendheid. “Veel bedrijven zeggen dat ze openstaan voor jongeren,” zegt hij. “Maar in werkelijkheid bedoelen ze vaak: zolang iemand past in ons bestaande systeem. Een open challenge legt dat feilloos bloot; het laat zien of een bedrijf echt bereid is om te leren, net als de student.”

Van Japan naar Bergen op Zoom

Wanneer Ikkei Odaira vertelt over zijn weg naar het theater, doet hij dat rustig, met een zekere bedachtzaamheid die past bij iemand die gewend is te observeren. Hij kwam als tiener vanuit Japan naar Nederland, belandde op de Internationale Schakelklas in Bergen op Zoom en leerde in korte tijd de taal. Zijn docenten zagen al snel dat hij meer in huis had dan taalgevoel: een opvallende nieuwsgierigheid en doorzettingsvermogen.

Na het ISK stroomde hij door naar het mbo, waar hij koos voor de opleiding Smart Technology. Daar leren studenten door te ontwerpen, bouwen en verbeteren. “Op het ISK

leerde ik de taal,” zegt hij. “Maar op het mbo ontdekte ik dat ik wil begrijpen hoe dingen werken. Niet alleen lezen over schakelingen, maar ze zelf bouwen en verbeteren.”

Toen de opleiding een reeks open challenges opzette met lokale bedrijven, was zijn keuze snel gemaakt. “We mochten kiezen uit echte opdrachten uit de regio,” vertelt hij. “Ik koos voor het theater, omdat daar techniek en creativiteit samenkomen. Hier gebeurt iets, elke dag is anders.

Een echte vraag uit de praktijk

De opdracht waarmee Ikkei en zijn medestudenten aan de slag gingen, kwam rechtstreeks uit het werkveld: ontwikkel een systeem waarmee een kettingtakel weet waar en op welke hoogte hij zich bevindt.

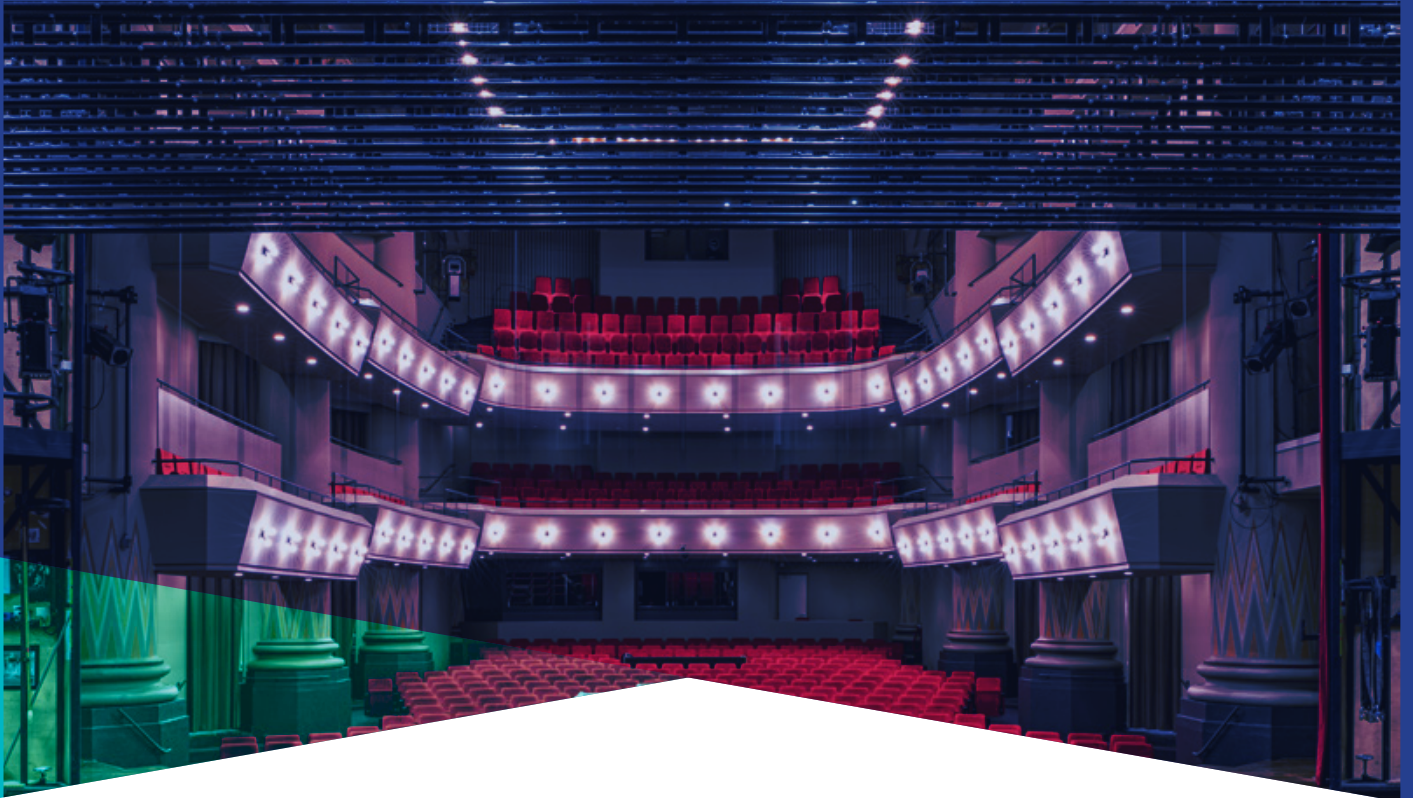
Een kettingtakel tilt decorstukken en verlichting op, maar heeft zelf geen idee van zijn positie. Technici wilden weten of iets niet alleen veilig hing, maar ook precies op de juiste plek. Een concrete vraag, maar met een technisch complexe oplossing.

Acht studenten begonnen enthousiast aan de uitdaging. Ze observeerden, tekenden, programmeerden en testten. De een wilde meer structuur, de ander vond de theaterwereld te onvoorspelbaar. Uiteindelijk bleef alleen Ikkei over.

“Hij paste,” zegt Cees. “Niet omdat hij precies deed wat ik vroeg, maar omdat hij bleef doorzoeken. Hij wilde het snappen, tot in de details. Ja, eerlijk is eerlijk: hij hoort hier gewoon heel goed thuis.”

De vrijheid die studenten kregen, was groot: geen vaste handleiding, geen stap voor stap plan. Alleen de vraag: hoe maak je iets dat echt werkt? Voor velen was dat lastig, voor Ikkei juist een kans.

“Je leert pas als je niet precies weet wat de volgende stap is,” zegt hij. “Dat was soms spannend, maar ik voelde me vrij om te proberen. En ik ben de school dankbaar dat ze dit mogelijk maakten. Zonder die kans had ik nooit ontdekt hoe ik het liefst leer.”

Van challenge naar stage

Na afloop van de challenge stelde Cees voor om het traject voort te zetten als stage. “Ik wilde weten wat er gebeurt als je verantwoordelijkheid toevoegt,” zegt hij. “Als iemand niet meer leert over werk, maar in werk.”

Ikkei stemde in. Hij kreeg een stageplek, een vergoeding en de opdracht om het systeem verder te ontwikkelen tot een bruikbaar prototype. Inmiddels communiceert het systeem via een draadloos netwerk en kan het de positie en hoogte van iedere takel realtime doorgeven.

“Het mooiste moment was toen het voor het eerst werkte,” vertelt hij met een glimlach. “Toen we live konden zien waar en op welke hoogte iedere takel hing. Dat gevoel vergeet je niet.”

Het project bevindt zich nog in de prototypefase. De printplaten worden op dit moment ontworpen en getest, zodat het systeem straks duurzaam en betrouwbaar kan worden ingezet in de theaterpraktijk.

De innovatie lijkt klein, maar het potentieel is groot. Wereldwijd hangen in theaters honderdduizenden kettingtaksels zonder positioneringssysteem. Als elk theater straks weet waar decor en verlichting zich bevinden, wordt het idee in samenwerking met Ikkei een wereldwijde verbetering in veiligheid en functionaliteit.

De kracht van transparantie

Cees Snellink noemt zichzelf liever leermeester dan leidinggevende. “Onderwijs is vaak te instructief,” zegt hij. “Je leert wat gevraagd wordt, in plaats van dat je zelf iets ontdekt. Instructies geef ik aan mijn hond,” voegt hij er met een glimlach aan toe. “Studenten moeten leren door mee te doen.”

In het theater laat hij zien hoe het echt werkt, met alle goede en minder goede kanten. Studenten ervaren druk, chaos, samenwerking en de noodzaak om te presteren. “Dan ontdek je vanzelf of je hier op je plek bent.”

Volgens Cees schuilt daar de kern van transparantie. “Veel bedrijven zouden veel transparanter moeten zijn. Laat zien wat de bedrijfscultuur is en welke kaders er zijn, vooral bij de eerste kennismaking. Jongeren voelen dan direct of ze er thuishoren. De eerste klap is een daalder waard.”

Transparantie betekent dus niet dat alles mag, maar dat je duidelijk bent over wat wel en niet kan en dat je nakomt wat je belooft. Dat er routines zijn, muziek die niet iedereen leuk vindt of vaste regels die bij het werk horen. “Je moet laten zien wie je bent,” zegt hij. “Wie daarmee om kan gaan, hoort erbij.”

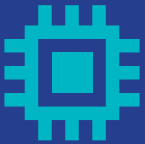
Leren in een open bedrijf

Voor studenten betekent die openheid veel. Ze leren wat geen boek kan uitleggen: omgaan met mensen, tijdsdruk en verantwoordelijkheid.

“Op school leer je de basis,” zegt Ikkei. “Hier leer je wat er gebeurt als iets misgaat en hoe je het oplost. Dat is echt leren.”

Docenten zien dezelfde winst. Studenten keren terug met verhalen over samenwerken, klantgericht denken en improviseren, vaardigheden die in elke sector nodig zijn. Ook bedrijven leren ervan.

“Jongeren stellen vragen die wij niet meer stellen,” zegt Cees. “Waarom doen we dit zo? Kan het beter? Dat houdt ons scherp.”

Niet iedereen past en dat is goed

Theater De Maagd en poppodium Gebouw T vormen samen een unieke lesomgeving van Curio. Midden in de dynamiek van podium en publiek leren studenten hier het vak van podium en evenemententechniek in de praktijk. De zalen, het geluid, de lampen en het ritme van optredens vormen geen decor, maar een levend klaslokaal waarin techniek tot leven komt.

Wie binnenloopt, merkt het meteen: deze omgeving ademt vakmanschap en energie. Studenten ontdekken hier al snel of ze zich thuis voelen in de wereld achter het podium. En dat werkt twee kanten op, want docenten en technici zien in één oogopslag of iemand past binnen deze omgeving.

Bijzonder is dat het hele technische team van Theater De Maagd en Gebouw T bestaat uit oud studenten van Curio. Ze begonnen hier ooit als leerling, leerden het vak in de praktijk en keerden terug als collega's. Sommigen blijven jarenlang verbonden aan het podium, anderen trekken verder en nemen hun ervaring mee naar nieuwe werelden. Dat is precies de bedoeling: deze leeromgeving helpt studenten hun eigen pad te vinden.

Niet iedereen voelt zich hier op zijn plek, en dat is helemaal goed. Werken in deze omgeving vraagt een klik met de manier van denken en doen die centraal staat: samenwerken, verantwoordelijkheid nemen en meebewegen met een vak dat razendsnel verandert.

Waar technici vroeger vooral werkten vanuit hun eigen specialisatie licht, geluid of stage, is tegenwoordig alles met elkaar verweven via digitale netwerken. Het vak is in de kern veranderd: data, connectiviteit en samenwerking bepalen nu het succes van een productie. In die wereld

leren studenten niet alleen techniek, maar vooral ook hoe ze kunnen blijven meebewegen met een vak dat nooit stilstaat.

Die houding maakt de samenwerking ontspannen. Er is geen druk om iemand te behouden. Wie blijft, doet dat bewust. Wie vertrekt, neemt ervaring mee.

Cees ziet dat ook dat een goed resultaat is. "Als iemand hier weggaat met een helder beeld van wat wel en niet bij hem past, dan hebben we iets waardevols bereikt. Niet blijven kan ook een succes zijn."

"Ik heb hier geleerd dat het niet erg is als iets niet lukt," zegt Ikkei. "Zolang je eerlijk bent en blijft proberen, leer je altijd."

Van showcase naar echtheid

De samenwerking tussen Smart Technology en Theater De Maagd laat zien dat open challenges pas vruchtbaar worden in open bedrijven. Niet als project, maar als houding.

Bedrijven die hun echte verhaal durven te delen, trekken studenten aan die bij hen passen. Scholen die studenten daarin begeleiden, helpen hen sneller hun plek te vinden.

Voor studenten betekent dat een kans om hun talent te ontdekken. Voor docenten een manier om onderwijs te verankeren in de praktijk. En voor bedrijven een kans om te groeien met mensen die bewust kiezen.

"Transparantie is de kortste weg naar verbinding," zegt Cees. "Je hoeft je bedrijf niet mooier te maken. Laat gewoon zien hoe het echt is."

Wat we kunnen leren

1. Echte openheid trekt echte mensen aan: jongeren voelen direct of een bedrijf eerlijk is.
2. Vrijheid vraagt verantwoordelijkheid: laat studenten proberen, maar ook leveren.
3. Mismatch is geen mislukking: wie vertrekt, leert net zo veel als wie blijft.
4. Bedrijven leren mee: jonge blikken brengen vernieuwing en reflectie.
5. Leren is samenwerken: onderwijs en praktijk versterken elkaar wanneer de deur echt openstaat.

De eenvoud van echt zijn

Acht studenten begonnen. Eén bleef. Die ene werd een collega die meebouwt aan techniek die dagelijks gebruikt wordt, nog in ontwikkeling, maar vol belofte. Zijn verhaal gaat niet over succes in cijfers, maar over groei in menselijkheid.

Open bedrijven creëren zulke verhalen. Niet door te beloven, maar door te laten zien. Niet door jongeren te werven, maar door ze uit te nodigen.

Cees vat het nuchter samen: “We zetten de deur open en vertellen hoe het hier echt werkt. Wie blijft hangen, past. Wie vertrekt, heeft ook iets gewonnen. Maar je vertrekt met een ervaring en dat is precies de bedoeling.”

Cees Snellink

DOORBRAAK

WWW.DOORBRAAK.TECH